

80. Abasa

Namn Suran har fått sitt namn efter ordet *'abasa* med vilket den inleds.

Uppenbarelsens period

Kommentatorerna och traditionisterna är eniga om anledningen till uppenbarelsen av denna sura. Enligt dem satt en gång några stora ledare i Mekka i den Helige Profetens församling, och han var djupt engagerad i att försöka övertyga dem att acceptera islam. Just då kom en blind man, vid namn Ibn Umm Maktum, fram till honom för att söka förklaring om någon fråga som rörde islam. Den Helige Profeten (över honom vare frid) ogillade hans avbrott och bortsåg från honom. Då sände Allah ned denna sura. Genom denna historiska händelse kan uppenbarelsens tidpunkt fastställas med precision.

För det första är det bekräftat att Hadrat Ibn Umm Maktum var en av de tidigaste som antog islam. Hafiz Ibn Hajar och Hafiz Ibn Kathir har sagt att han var en av dem som accepterade islam mycket tidigt i Mekka.

För det andra visar några av de hadithtraditioner som återger denna händelse att han redan hade accepterat islam, medan andra visar att han var benägen att acceptera den och hade kommit till Profeten i sökandet efter sanningen. Hadrat A'ishah berättar att när han kom till Profeten sade han: "O Allahs Sändebud, vägled mig till den raka vägen." (Tirmidhi,

Hakim, Ibn Hibban, Ibn Jarir, Abu Ya'la).

Enligt Hadrat Abdullah ibn Abbas hade han frågat om betydelsen av en vers i Koranen och sagt till Profeten: "O Allahs Sändebud, lär mig den kunskap som Allah har lärt dig." (Ibn Jarir, Ibn Abi Hatim). Dessa uttalanden visar att han erkände Profeten (över honom vare frid) som Allahs Sändebud och Koranen som Allahs Bok. I motsats till detta har Ibn Zayd tolkat orden *la'allahu yazzakka* i vers 3 som *la'allahu yuslim*: "kanske att han accepterar islam." (Ibn Jarir).

Och Allahs egna ord: "Vad får dig att veta att han kanske renas, eller tar till sig påminnelsen, och påminnelsen kanske gagnar honom?" och "Den som kommer till dig springande, av egen vilja, och fruktar - honom vänder du dig bort från" visar att han vid den tiden hade utvecklat en djup önskan att lära känna sanningen. Han hade kommit till Profeten med tron att han var den enda källan till vägledning och att hans behov endast kunde tillfredsställas genom honom; hans yttre tillstånd visade också att om han fick undervisning skulle han dra nytta av den.

För det tredje har namnen på de personer som satt i Profetens församling vid detta tillfälle nämnts i olika traditioner. I denna lista finner vi namnen Otbah, Shaybah, Abu Jahl, Umayyah ibn Khalaf och Ubayy ibn Khalaf, som var islams bittraste fiender. Detta visar att händelsen ägde rum under en period då dessa ledare fortfarande hade kontakt med Profeten och deras fiendtlighet mot islam ännu inte hade blivit så stark att de slutat besöka honom och samtala med honom då och då. Alla dessa argument visar att detta är en av de allra tidigaste surorna som uppenbarades i Mekka.

Tema och ämnesinnehåll

Med tanke på den stil med vilken texten inleds får man känslan av att Allah i denna sura uttryckt sitt missnöje mot den Helige Profeten (över honom vare frid) för att han behandlade den blinde mannen med likgiltighet och ägnade sig enbart åt de stora ledarna. Men när hela suran betraktas objektivt finner man att missnöjet i själva verket uttryckts mot de icke-troende Quraysh, som på grund av sin arrogans och likgiltighet inför sanningen avvisade det sanna budskap som Profeten (över honom vare frid) förmedlade.

Sedan, förutom att lära honom den korrekta metoden för att predika, har också felet i den metod han använde i början av sin mission påpekats. Hans behandling av den blinde mannen med försummelse och att han ägnade all sin uppmärksamhet åt Qurayshs ledare berodde inte på att han

ansåg de rika vara ädla och en fattig blind man föraktlig, eller att det – Gud förbjude – fanns någon hårdhet i hans uppträdande som Allah tillrättavisade honom för.

I själva verket är det så att när en sanningskallare påbörjar sin mission att förmedla sitt budskap till folket, vill han naturligt att de mest inflytelserika i samhället ska acceptera hans budskap så att hans uppgift blir lättare, för även om hans inbjudan sprids bland de fattiga och svaga gör det inte lika stor skillnad. Nästan samma inställning hade Profeten (över honom vare frid) i början, och hans motiv var endast uppriktighet och en önskan att främja sin mission, inte någon idé om att respektera de stora och förakta de små.

Men Allah lät honom förstå att detta inte var den korrekta metoden att bjuda in till islam. Ur hans missions perspektiv var varje människa som sökte sanningen viktig, även om han var svag eller fattig, och varje människa som var likgiltig inför sanningen var oviktig, även om han hade en hög position i samhället.

Därför skulle han öppet förkunna och förmedla islams lära till alla, men de som verkligen var värda hans uppmärksamhet var de som var benägna att acceptera sanningen. Hans upphöjda och ädla budskap var för högt för att presenteras inför de högmodiga människor som i sin arrogans och fåfänga trodde att de inte behövde honom, utan att han behövde dem.

Detta är temat i verserna 1–16. Från vers 17 och framåt riktas tillrättavisningen direkt mot de icke-troende som avvisade Allahs Helige Sändebuds (över honom vare frid) inbjudan. Först har de tillrättavisats för den attityd de antagit gentemot sin Skapare, Försörjare och Uppehållare. I slutet har de varnats för det fruktansvärda öde som de kommer att möta som följd av sitt beteende på Uppståndelsens dag.